

F a a l i y e t R a p o r u 1 9 9 9

Sermaye Piyasası Mutfağında iyi Bir Aşçı

TAKASBANK

Topkapı Sarayı Mutfağı

Fatih Sultan Mehmet döneminde inşaa edilen Topkapı Sarayı'nda yemekler "Matbah-ı Amire" adlı dört kubbeli bir mekanda pişirilmekteydi. Kanuni Sultan Süleyman döneminde yapılan altı kubbeli Has Mutfak'a bir de helvahane eklenmiştir. II. Selim döneminde çıkan yangından sonra mutfaklar Mimar Sinan tarafından ikişer kubbeli ve on gözlü olarak yeniden inşaa edilmiştir. Padişahın yemeği, "Serçini" denen başaşçı ve beraberinde 12 usta aşçı tarafından hazırlanırdı. Saray mutfağında 15-20 başaşçı ve dönüşümlü olarak 60 aşçı ve 200 yardımcısı çalışmaktaydı. Sarayda yaşayanların sayısı 5,000-10,000 kişiye çıktığında, 1,000'i aşkın aşçı ve yamağının çalıştığı bilinmektedir.

Helvahane bölümünde ise helvacıbaşı kalabalık bir ekiple çalışmaktaydı. Mutfaklarda pişirilen yemekler, acemioğlan ve tablakar adı verilen aşçı yamakları tarafından siniler içinde hareme, enderuna ve divana götürülürdü. Padişahın yemeği ise "Bab'üs Saade"ye kadar getirilerek enderunun kiler koğuşundaki içoğlanlarına teslim edilirdi.

Saray arşivinde bulunan 15. ve 19. yüzyıllara ait belgelerde mutfak eşyalarının listesi içerisinde adı sıklıkla geçen bakır ve tombaktan yapılmış gereçler şunlardır: Kazanlar, dövme yuvarlak dipli helva tencereleri, kapaklı tencereler, değişik boyutlarda kapaklı sahanlar, tabe (tava), fırın kürekleri ve maşalar, ibrik ve leğenler, büyük siniler, kahve takımları (kahve stili ve ibrikleri, kahve kavurma tavaları, fincan zarfları, değirmenler), taşlar, güğümler (salep, aşure, süt, şerbet ve su için) havan ve kantarlar, kepçe ve kevgirler ...

K i s a c a T a k a s b a n k

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın (İMKB) faaliyete geçtiği ilk yıllarda üyelerin kendi aralarında gerçekleştirdikleri menkul kıymet alım ve satım işlemlerinin takası, 1988 yılında İMKB bünyesinde kurulan bir müdürlükçe yapılmaya başlanmıştır. Ocak 1992 tarihinde ise takas ve saklama görevi, İMKB ve üyelerinin ortaklığı ile kurulan İMKB Takas ve Saklama A.Ş. adlı şirkete verilmiştir. 2 Ocak 1996 tarihinden itibaren bu şirket, TAKASBANK İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. adı altında bir sektör bankası olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Sermaye piyasası katılımcılarının ortaklığı ile kurulan Takasbank, kısa geçmişine rağmen, üstlendiği fonksiyonlar itibarıyla, para ve sermaye piyasaları arasında köprü işlevi görerek, finans sektörünün en önemli kurumlarından biri haline gelmiştir.

Futures Authority (SFA) tarafından da "Makbul Saklama Kuruluşu" ve "Makbul Banka" olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, İMKB'nin Japan Securities Dealers Association (JSDA) tarafından dış yatırıma uygun pazar olarak ilanından sonra, Japan Securities Clearing Corporation (JSCC) ve Japan Securities Depository Center (JSDC) tarafından belirlenen standartlara uygun olduğu açıklanmıştır.

Menkul Kıymet Kredisi ve Ödünç Menkul Kıymet Kredisi ile aracı kuruluşlara kısa vadeli nakit kolaylıklar sağlayan Takasbank, işlettiği Para Piyasası ile de aracı kuruluşlar arasındaki para alışverişlerinin sağlıklı, hızlı ve güvenilir bir ortamda yapılmasını sağlamaktadır.

İyi bir aşçı, müşterilerine süratle hizmet verebilmek için elinde her zaman yeterli malzeme stoğu bulunan ve beklenmeyen durumlara karşı hazırlıklı olmalıdır.

Dört kulplu, büyük başlı çivilerle perçinli yemek kazanı, 17. yy.

Türk sermaye piyasalarının merkezi saklama kurumu olan Takasbank, işlem gören menkul kıymetleri fiziki olarak kasalarında saklamanın yanısıra bilgisayarlarında da bu menkul kıymetlere ilişkin geniş bir veri tabanı oluşturmuştur. Bu sayede Takasbank, bilgi gereksinimi duyan yatırımcılara, aracı kurumlara, bankalara ve düzenleme yetkisine sahip resmi kuruluşlara anında ve doğru olarak bilgi aktarımı yapabilmektedir.

Takas ve saklama fonksiyonlarını bir banka çatısı altında toplamış olması nedeniyle Takasbank, dünyadaki benzer kurumlar arasında özel bir yere sahiptir.

ABD'nin sermaye piyasalarını düzenleyen ve denetleyen kurumu Securities and Exchange Commission'ın (SEC) "Makbul Yabancı Saklama Kuruluşu" tanımına uygun olarak faaliyetlerini sürdüren Takasbank, İngiltere'nin benzer kurumu olan Securities

1999 yılında da en yüksek EFT işlem hacmini gerçekleştiren iki bankadan biri olma konumunu sürdüren Takasbank, Türkiye'nin en yüksek kurumlar vergisi ödeyen kuruluşları arasındadır.

Finansal Göstergeler

(Milyon TL)	1999	1998	1997
Dönen Varlıklar	29,478,222	14,863,647	4,995,970
Duran Varlıklar	2,491,396	421,263	370,179
Toplam Aktifler	31,969,618	15,284,910	5,366,149
Kısa Vadeli Borçlar	12,942,211	6,055,053	2,174,943
Uzun Vadeli Borçlar	286,934	131,137	57,770
Ödenmiş Sermaye	7,850,000	2,750,000	1,050,000
Net Dönem Karı	9,960,702	5,875,400	1,738,657
Özsermaye	8,779,771	3,223,321	1,394,779
Faiz ve Portföy Gelirleri	14,415,862	7,694,321	2,813,875
Personel Giderleri	2,725,506	1,404,548	718,670
Aktif Karlılığı	0.49	0.56	0.49
Özsermaye Karlılığı	1.77	2.67	1.88
Karlılık Kaldırıcı	3.61	4.77	3.84
Net Kar / Özsermaye	1.13	1.82	1.66
Dönen Varlıklar / Toplam Aktifler	0.92	0.97	0.93
Kısa Vadeli Borç / Toplam Aktifler	0.40	0.40	0.41
Özsermaye / Toplam Aktifler	0.27	0.21	0.26
Cari Oran	2.28	2.45	2.30
Likidite Oranı	2.04	2.36	2.19
Personel Sayısı	235	220	200

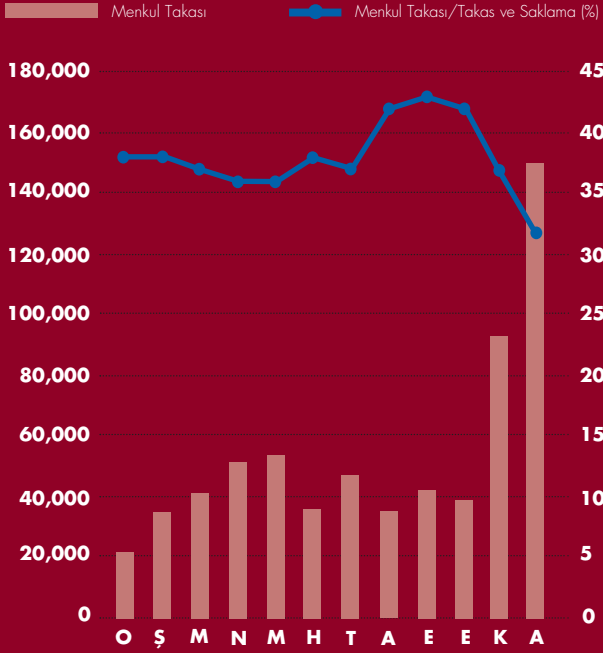
iyi bir aşçı ne kadar yetenekli olursa olsun, müşteri memnuniyeti için doğru zamanda doğru gereçleri kullanır.

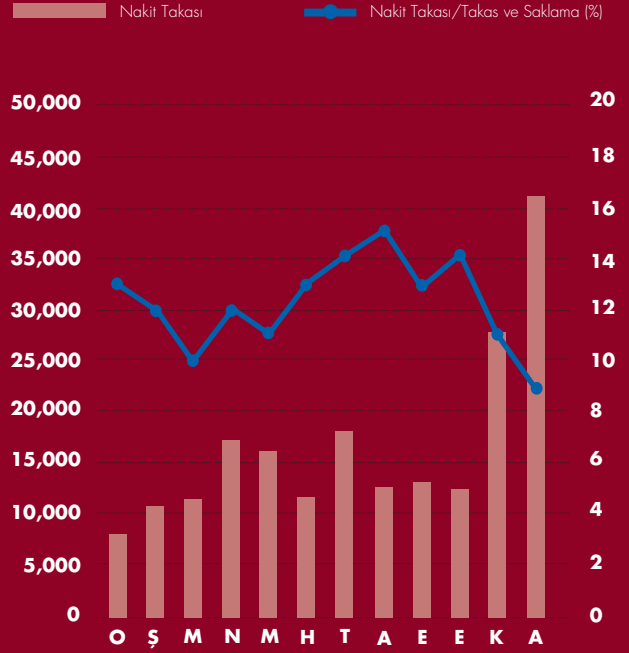
Gelişmiş teknolojik altyapısının üzerine geliştirdiği saklama, takas, bankacılık, uluslararası saklama ve takas hizmetleri, TETS, Takasbank Para Piyasası, Ödünç Menkul Kıymet Kredisi, Menkul Kıymet Kredisi ve Gözetim gibi araçlarla Takasbank, Türk sermaye piyasalarına hizmet etmektedir.

Bakır tas, 17.yy. sonu.

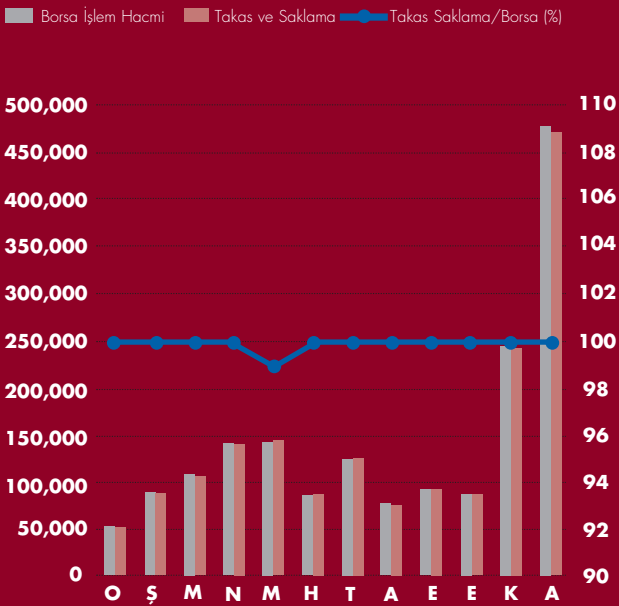
1999 Yılı Menkul Kıymet Takası (Milyar TL)

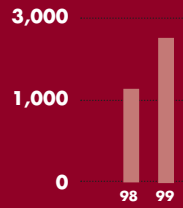
1999 Yılı Nakit Takası (Milyar TL)

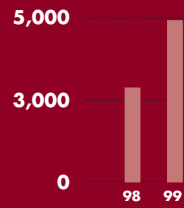
1999 Yılı Borsa, Takas ve Saklama İşlemleri (Milyar TL)

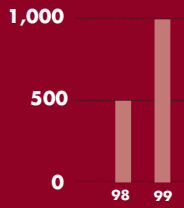
DİBS Yıllık Ortalamalar (Trilyon TL)

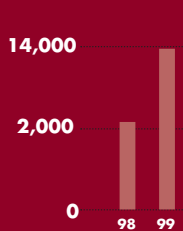
DİBS Yıllık Ortalamalar (Milyon ABD \$)

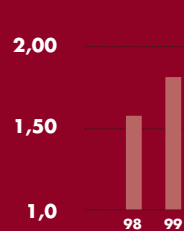
Hisse Senetleri TL Nominal Değer (Trilyon TL)

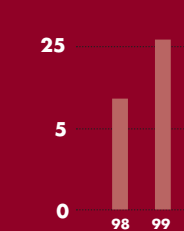
Hisse Senetleri TL Piyasa Değeri (Trilyon TL)

Hisse Senetleri ABD \$ Nominal Değer (Milyar ABD \$)

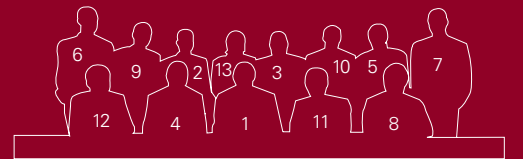

Hisse Senetleri ABD \$ Piyasa Değeri (Milyar ABD \$)

Y ö n e t i m K u r u l u

- (1) **Osman Birsen** Başkan, (2) **Nejat Dura** Başkan Vekili, (3) **Emin Çatana** Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür, (4) **Arıl Seren** Yönetim Kurulu Üyesi, (5) **Emin Ali Gündez** Yönetim Kurulu Üyesi, (6) **Sezai Bekgöz** Yönetim Kurulu Üyesi, (7) **Atalay Birinci** Yönetim Kurulu Üyesi, (8) **Ahmet Kaçar** Yönetim Kurulu Üyesi, (9) **İbrahim Hızlıkan** Yönetim Kurulu Üyesi, (10) **Yusuf Ziya Toprak** Yönetim Kurulu Üyesi, (11) **Bedii Ensari** Yönetim Kurulu Üyesi, (12) **Tangül Durakbaşa** Denetim Kurulu Üyesi, (13) **Berra Kılıç** Denetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Banka olarak faaliyet gösterdiği dördüncü çalışma yılında da Takasbank, olumsuz piyasa koşullarından kendini arındırarak hızlı gelişmesini sürdürmüştür. Gelişme sürecindeki Türk sermaye piyasalarına katkıda bulunma görevini gereği gibi yerine getiren Takasbank, kısa bir süre içinde birçok önemli ilke imzasını atmış ve uluslararası finans piyasalarınca muteber kabul edilen kurumlar arasındaki yerini almıştır.

Menkul kıymet hizmetlerini uluslararası standartlarda sunan Takasbank, bölgesi içindeki ülkeler tarafından ilgiyle izlenmekte ve sık sık deneyim ve görüşlerine başvurulmaktadır. Takasbank, Türk sermaye piyasalarının gelişmesine yaptığı katkılar nedeni ile sahip olduğu bilgi birikimini, bugün gelişmekte olan diğer ülke piyasalarına da taşımaktadır. Bu konuda gelişmekte olan piyasaların resmi kurumlarına İMKB ile ortaklaşa danışmanlık ve eğitim hizmetleri verilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen Sermaye Piyasası Kanunu içinde yer alan kaydı sistem uygulamasına geçişte büyük kolaylık sağlayacak olan Müşteri İsmine Saklama Sistemi, 1999 yılı içinde Takasbank tarafından uygulanmaya başlanmıştır. Bu sistem yetkili organlarca yapılan denetimlerde de kolaylıklar sağlamaktadır. Yatırımcılara ait tüm hisse senetlerinin izlenmesinin yanısıra Özel Haller Tebliği ile ilgili yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü de bu sistem sayesinde mümkün olabilmektedir.

Takasın daha hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi için mevcut sistemini sürekli yenileyen ve geliştiren Takasbank, 1999 yılı içinde yeni bazı yazılımları uygulamaya koymuştur. Yatırım fonlarının portföy değerlerinin Takasbank'tan Sermaye Piyasası Kurulu'na iletilmesi sistemine, 1999 yılında yatırım ortaklıkları da dahil edilmiştir. Ayrıca yatırım fonlarının portföy dağılım bilgilerinin de Kurul'a aktarılmasına başlanmıştır. Böylelikle, Banka'nın sermaye piyasasında bilgi akışına aracılık etme işlevinin kapsamı genişletilmiştir.

İMKB bünyesinde kurulması planlanan Vadeli İşlemler Piyasası'nın takas merkezi olarak görevlendirilen Takasbank'da konuyla ilgili teknik hazırlıklar büyük ölçüde tamamlanmıştır. Vadeli İşlemler Piyasası takas risklerine karşı kurulacak Garanti Fonu'nun yönetimi ile ilgili çalışmalar da yıl içinde tamamlanmıştır.

Etkin pazarlama faaliyetleri sonucunda Borsa Para Piyasası'nda işlem yapan banka sayısında belirgin bir artış sağlanmış ve Takasbank'ın aracı kurumlar ile bankalar arasında köprü olma özelliği ön plana çıkmıştır. Böylece fon fazlası veya eksikliği olan aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası işlemlerine ilişkin olarak daha etkin bir fon yönetimi yapmalarına olanak tanınmıştır.

Başarısı önemli ölçüde teknolojik altyapısına bağlı olan Takasbank, kuruluşunun ilk gününden itibaren dünyada mevcut en son bilgi işlem teknolojilerini kullanmış, yazılımlarının büyük bir kısmını yerli ve yabancı kuruluşların desteği olmadan tamamen kendisi geliştirmiştir. Banka'nın bilgi işlem ağı 200'ü aşkın yerel kullanıcının yanısıra uzaktan erişimli olarak tüm aracı kuruluşlara ve İnternet aracılığıyla tüm yatırımcılara da hizmet verebilecek bir kapasitededir.

Böylesine bir gelişmişlik düzeyinde çalışan Bankamızın değerli yöneticilerine ve çalışanlarına şahsım ve Yönetim Kurulu adına teşekkür ederim. Takasbank'ın çalışmalarına her zaman destek sağlayan ve onu bu yönde teşvik eden Sayın SPK ve İMKB yönetimlerine de teşekkürlerimi iletirim.

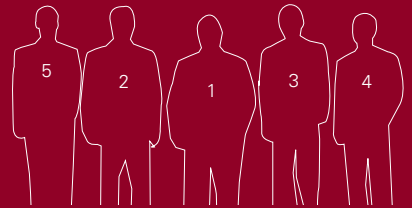
Osman Birsen
Yönetim Kurulu Başkanı

Ü s t Y ö n e t i m

- (1) **Emin Çatana** Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi, (2) **Nezir Bakır** Genel Müdür Yardımcısı,
(3) **Ahmet Çakırsoy** Genel Müdür Yardımcısı, (4) **Yusuf Çiçek** Genel Müdür Yardımcısı,
(5) **Şevket Yaşöz**, Teftiş Kurulu Başkanı

Helvahane'den tencere ve aş ocakları

Genel Müdür'ün Mesajı

Zorlu bir yılı daha geride bırakıyoruz. Dünyada ve ülkemizde süregelen ekonomik sıkıntılara Ağustos ayında eklenen deprem felaketi geleceğe ümitle bakan piyasaların tekrar karamsarlığa itilmesine neden olmuştur. Kasım ayında faizlerin düşmesi ile canlanan hisse senedi piyasası deprem vergileri nedeniyle kısa süren bir gerileme sürecine girmiş olsa da, 1999 yılını tarihi rekorlarıyla ve dünyanın en verimli borsası ünvanını alarak tamamlamıştır. Yıl sonunu reel bazda negatif bir büyüme ile kapatması beklenen Türk ekonomisi 2000'li yıllara yeni umutlarla girmektedir.

Ekonomik daralma doğal olarak sermaye piyasalarında da hissedilmiştir. Azalan işlem hacimleri, yılın son çeyreği içinde canlılık kazanmış ve yıl sonu rakamları genelde bir önceki yılın üstünde gerçekleşmiştir. Bu olumsuz koşullardan bizler kendimizi soyutlama başarısını gösterdik.

1999 yılı sonunda elde ettiğimiz bazı sonuçları özet olarak vermek istiyorum; Yıl sonu itibarıyla Takasbank'ın saklaması altında bulunan yaklaşık 45 milyon adet hisse senedinin toplam piyasa değeri 13.9 katrilyon TL'ye ulaşmıştır. Takasbank Elektronik Transfer Sistemi TETS'in katılımcı sayısı 1999 sonunda 69'a yükselmiş ve işlem hacmi 41.5 katrilyon TL olarak gerçekleşmiştir. Takasbank Para Piyasası'ndaki toplam işlem hacmi %334'lük bir artışla 1999 yılında 9.7 katrilyon TL'ye ulaşmıştır. Günlük ortalama işlem hacmi ise 39.2 trilyon TL'ye yükselmiştir.

1998 yılı ortasından beri süregelen 2000 yılı ile ilgili hazırlıklar ve testler yıl sonundan çok önceleri tamamlanmış, bu kapsamda 2000 yılı uyumlu olmayan eski donanım, yenileri ile değiştirilmiş ve eski tarihli bazı yazılımlar 2000 yılına uyumlu hale getirilmiştir. Müşteri ismine saklama sistemi tüm fonksiyonları ile tamamlanmış ve işleme alınmış, Alo-Takas Sistemi yazılım ve donanım olarak yenilenmiş, daha önce olmayan birçok yeni fonksiyon da sisteme eklenmiştir.

1999 yılı içinde bilgi teknolojisine yönelik tamamlanan bazı yeni projelerimiz şunlardır; İMKB tarafından yapılan hisse senedi alım ve satım işlemlerinin netleştirilmesi Takasbank bünyesine taşınmıştır. Hisse senedi bloke işlemleri; oran, sıra ve kıymet blokesinin nakit ile değişimi şeklinde revize edilmiş ve işleme alınmıştır. İMKB'nin yeni tahvil yazılımı ile Bankamız tahvil takas yazılımı eşanlı olarak işleme alınmış ve Takasbank ile İMKB arasındaki veri aktarımı on-line olarak yapılmaya başlanmıştır. Hisse senedi ve tahvil temerrüt işlemlerinin otomasyonu tamamlanmış, tahvil itfa ve kupon revizyonları yapılmıştır. Vadeli İşlemler Piyasası'nda İMKB ile testler tamamlanmış olup, bu proje kapsamındaki nemalandırma, güvence fonu ve otomatik EFT yazılımları sürmektedir. Veri tabanı performans çalışmaları ile İnternet üzerinden verilen hizmetlerin kapsamının genişletilmesi çalışmalarına devam edilmektedir. Krediler ve Takasbank Para Piyasası ile ilgili yeni sistem geliştirme ve revizyon çalışmaları sürdürülmektedir.

1995 yılından bu yana Genel Müdürlük binamız olarak kullanmakta olduğumuz gayrimenkulu 1999 yılı Mart ayında satın aldık. Böylelikle İstanbul'un merkezi bir semtinde sahip olduğumuz bu gayrimenkul üzerinde gerektiği takdirde daha kolay tadilatlar yapılabilecek ve çalışanlarımıza çağdaş bir çalışma ortamı sunmaya devam edebileceğiz.

Takasbank'ın başarısının arkasındaki en önemli güçlerden biri SPK ve İMKB yönetimlerinden gördüğü teşvik ve destektir. Başta bu kurumların değerli yöneticileri olmak üzere tüm ortaklarımıza ve müşterilerimize teşekkürlerimi iletirim. Takasbank'ı sadece ülkemiz içinde değil uluslararası platformda da örnek alınan bir kurum haline getiren değerli personelimize de ayrıca teşekkür ederim.

Emin Çatana
Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi

Takasbank'ın Başlıca İşlevleri

Takasbank

- Türkiye'de menkul kıymetlerin takası, saklanması ve uluslararası standartlarda numaralandırılması ile görevlendirilmiş bir kuruluştur.
- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından Türkiye'nin "Merkezi Saklama Kuruluşu" olarak kabul edilmiştir.
- İMKB'de faaliyet gösteren piyasalarda gerçekleştirilen tüm menkul kıymet alım - satım işlemlerinin takasını gerçekleştirmektedir.
- "Ulusal Numaralandırma Kuruluşu" olarak, Türkiye'de ihraç edilen menkul kıymetlere uluslararası standartlarda tanımlama numarası olan ISIN (International Securities Identification Number) tahsisi yapmaktadır.
- İMKB üyesi banka ve aracı kurumlara yurtiçi ve yurtdışı çeşitli bankacılık hizmetleri vermektedir.
- Aracı kuruluşlara sunduğu Para Piyasası, Menkul Kıymet Kredisi ve Ödünç Menkul Kıymet Kredisi hizmetleri ile sermaye piyasasına kaynak sağlamaktadır.
- Kurduğu Elektronik Transfer Sistemi (TETS) ile aracı kurumların da TCMB'nin EFT sistemine birer alt üye olarak dahil olmalarını sağlamıştır. Bu sayede, sermaye piyasaları ile para piyasaları arasındaki fon akımlarını en hızlı, en güvenilir ve en ucuz şekilde yapılmasını sağlayan köprü olma işlevini başarı ile sürdürmektedir.
- Konumu nedeni ile sahip olduğu menkul kıymet bilgi bankasındaki pek çok veriyi işleyerek, piyasa katılımcılarının, araştırmacıların, düzenleyici kurumların ve yayın kuruluşlarının kullanımına sunmakta, dolayısıyla sermaye piyasasının en önemli gözetim aracı olma özelliğini taşımaktadır.

Ortaklık ve Yönetim Yapısı

Takasbank, İMKB ve İMKB'nin 105 üyesinin ortak olduğu bir yatırım bankasıdır. Banka'nın ana sözleşmesine göre, İMKB dışında hiçbir ortağın sermayedeki payı %5'i geçemez. 31 Aralık 1999 tarihi itibarıyla, Takasbank'ın ödenmiş sermayesi 7.850 trilyon TL olup, ortakları %22.60 pay ile İMKB, %47.07 pay ile 27 adet banka ve %30.33 pay ile 77 adet aracı kurumdur.

Yönetim Kurulu, İMKB, Sermaye Piyasası Kurulu, İMKB üyelerinin temsilcileri ve Takasbank Genel Müdürü olmak üzere 11 kişiden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu Üyeleri'nden dördü, İMKB'nin elinde bulundurduğu A grubu hisseleri temsil etmektedir. B grubu hisseler, Yönetim Kurulu'nda beş üye ile temsil edilmektedir. (Bankalardan ve aracı kurumlardan ikişer üye seçilmekte, bir üye ise banka ve aracı kurum temsilcileri arasında Genel Kurul'da en çok oyu alan kişiden oluşmaktadır.) Yönetim Kurulu'nun bir üyesi, SPK tarafından SPK temsilcisi olarak atanır. Takasbank Genel Müdürü, Yönetim Kurulu'nun doğal üyesidir ve A grubu hisselerin temsilcilerinin göstereceği adaylar arasından seçilir.

1999 Yılı Faaliyetleri

Saklama

Saklama işlemi, sermaye piyasası araçlarının sahtecilik, tahrifat, hırsızlık ve suistimale karşı korunarak muhafaza edilmesidir. Takasbank'ta saklanan menkul kıymetler bu risklere karşı İMKB Şemsiye Sigortasının güvencesi altındadır. Saklama hizmeti kapsamında menkul kıymetlerin üzerinde bulunan haklarla ilgili işlemler de Takasbank tarafından gerçekleştirilmektedir.

1999 yılında Takasbank kasalarına yapılan toplam tevdiat, 155.4 katrilyon TL nominal değere sahip 3,179,028 adet menkul kıymete ulaşmıştır. Burada dikkati çeken özellik, ortalama küpür büyüklüğünün bir önceki yıla göre 21,445,000 TL nominal değerden 48,888,242 TL nominal değere yükselmesidir. Bu sonucun alınmasındaki başlıca unsur, Takasbank'ın ihraççı kuruluşlara sermaye artırımlarında önerdiği küpür dağılımının yönlendirici etkisidir. Bu gelişmenin rakamsal boyutu ise, sermaye artırım karşılığı ihraççı kuruluşlardan teslim alınarak Takasbank kasalarına girişi yapılan kıymetlerde görülmektedir. 1998 yılında girişler, 275.1 trilyon TL nominal değerli 6,056,765 adet menkul kıymet olmuş, 1999 yılında ise, Takasbank kasalarına toplam 370 trilyon TL nominal değerli 898,309 adet menkul kıymet girişi yapılmıştır.

1999 yılında fiziki çıkışlar 93.8 trilyon TL nominal değerli 1,275,859 adet menkul kıymet olarak gerçekleşmiştir. 1998 yılında ise bu rakamlar sırasıyla 52.7 trilyon TL ve 3,658,568 adet olmuştur. Son iki yılın karşılaştırması yapıldığında, fiziki çıkışlarda %86.75'lik bir azalma, nominal girişlerde ise %33.51'lik bir artış gözlemlenmektedir. Fiziki çıkışlarda bir azalma olmasına rağmen, kasalardaki menkul kıymet stokunun nominal değer bazındaki göreceli artışının temel nedeni, 1999 yılı içindeki kağıt değişimleri olmuştur. Fiziksel hareketlerde son iki yıl içinde görülen azalmalar, piyasanın kaydi sisteme doğru planlı bir şekilde ilerliyor olmasının bir göstergesidir.

1999 yılında fiziki giriş ve çıkışlarla kupon işlemlerinde Takasbank'ı riske sokacak herhangi bir işlem yaşanmamış, tüm işlemler hatasız ve süratle sonuçlandırılarak müşteri memnuniyeti en üst düzeyde tutulmuştur.

Aynen Saklama

1999 yılında aynen saklama hacminde bir önceki yıla göre adet ve nominal değer bazında önemli artışlar meydana gelmiştir. Yıl sonu itibarıyla aynen saklamada bulunan kıymet miktarı 99 trilyon TL/Nominal'e ulaşmıştır. Bu sonucun alınmasında pazarlama çalışmalarının yanısıra Banka'nın piyasa tarafından gittikçe artan bir şekilde tanınmasının ve etkin hizmet anlayışının da önemli rolü olmuştur.

Kupon Servisi İşlemleri

Kupon servisi işlemleri İMKB'de işlem gören 187 ihraççı şirketin sermaye artırımı, temettü ödemesi ve kağıt değişim faaliyetlerini kapsamaktadır. Ayrıca İMKB'de işlem görmeyen bir adet şirketin de işlemleri gerçekleştirilmiştir.

1999 yılı Kupon Servisi İşlemleri

İşlem yapan şirket adedi	197
Bedelli işlem adedi	55
Bedelsiz işlem adedi	137
Temettü işlem adedi	155
Kağıt değişimi adedi	9
Kesilen kupon adedi	60,660,983
Kesilen kuponların nominal değeri	1.2 katrilyon TL

Gerçekleştirilen temettü dağıtım işlemlerinden tahsil edilen toplam 95.6 trilyon TL takas gününden itibaren ortalama 1.44 işgünü sonrası ihraççı şirketlerden tahsil edilerek üye hesaplarına aktarılmıştır. Manyetik ortamda verilen bilgiler ile fiziki kupon bilgilerinin karşılaştırılması sonucunda Banka'yı riske sokabilecek herhangi bir tutarsızlık yaşanmamıştır.

Databank Servisi

Kaydi sisteme geçildiğinde mevcut hisse senedi sertifikalarının ortadan kalkacağı göz önünde bulundurularak, 1999 yılı içinde toplam 150 ihraççı şirkete sermaye artırımlarında bastıracakları küpür büyüklüklerinin belirlenmesinde yönlendirici olunmuştur. Böylelikle, piyasaya yeni girecek sertifika adedinin asgari düzeyde olmasına çalışılmıştır.

yi bir aşçı, meslek sırlarını öğrenmiş olandır.

Takasbank'ın Türk sermaye piyasalarının geliştirilmesi konusunda önemli bir misyonu bulunmaktadır. Bu amaçla Takasbank çalışanları, özgün konularını da dikkate alan eğitim programları ile sürekli olarak mesleki bilgilerini geliştirmekte ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemektedir.

1999 Yılı Faaliyetleri devamı

iyi bir aşçı, yeni lezzetler geliştirebilendir.

Takasbank sürekli olarak sermaye piyasalarının gereksinim duyduğu yeni ürünleri sunarken, mevcut ürünlerin de kalitesini yükseltmektedir.

Konik formu ve hilal tepelikli mangal, 18. yy. başı.

Şirketlerin ortaklık yapılarına ilişkin ihraççı şirketlerden gelen veriler doğrultusunda Banka'nın kayıtları Eylül sonu itibarıyla 32 şirket dışında güncelleştirilmiştir. Sermaye artırımları ile basılacak hisse senetlerinin ortaklık bilgilerinin de güncel olarak gönderilmesi talep edilerek, oluşturulmuş verilerin güncelliğinin korunmasına çalışılmaktadır.

Takasbank aynen saklama hizmetlerinin geliştirilmesi amacıyla özendirici çalışmalar yapmaktadır. Bu amaçla, Borsa üyesi olmayan yedi kurumsal yatırımcıyla saklama sözleşmesi imzalanmış ve hisse senetlerinin aynen saklama yöntemi ile saklanması gerçekleştirilmiştir. Bu konudaki çalışmalarına devam eden Banka, önümüzdeki günlerde yeni kurumların da bu çerçevede müşteri yapılmasını planlamaktadır.

Genel Kurul blokaj işlemlerinin, blokaj anında üye ve yatırımcı tarafından izlenebilmesi amacıyla Genel Kurul blokaj işlemleri ile ilgili yeni bir program hazırlanmış ve Aralık ayı itibarıyla kullanıma açılmıştır.

Müşteri İsmine Saklama Çalışmaları

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 25.09.1997 tarihli toplantısında alınan 27/1546 sayılı kararında, Takasbank sisteminde kod numarası ile izlenen alt hesapların müşterilerin ismine çevrileceği ve uygulamanın süresi ile ayrıntılarının Takasbank tarafından belirlenerek ilgililere duyurulacağı belirtilmiştir.

Bunun üzerine Takasbank, 25.11.1997 tarihinde 178 no'lu bir Genel Mektup yayınlamaya, 1995 Ekim ayından itibaren zorunlu olarak müşteri kod numaraları ile izlenmekte olan alt hesapların, müşteri ismine dönüşmesine ilişkin süre ve formatları aracı kuruluşlara duyurmuştur.

Müşteri kod numaralarının müşteri ismine dönüştürülmesi işlemleri sürdürüldüğü sırada, 1998 yılında Ekim ve Aralık ayları arasında Takasbank'ta yapılan toplantılarda tüm aracı kuruluşlara gruplar halinde Müşteri İsmine Saklama Sistemi hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, 17.04.1999 ile 15.05.1999 tarihlerinde kendi yazılımlarında yaptıkları değişiklikleri test edebilmeleri için tüm üyelere açık testler düzenlenmiştir.

Müşteri İsmine Saklama Sistemi'ne göre, Takasbank sisteminde açılmış ancak isme dönüşmemiş hesaplar hareketsizleştirilmektedir. Hareketsizleşme söz konusu hesaptan aracı kuruluşca çıkış yapılmasının engellenmesidir. 1998 yılında daha önce açılmış hesapların isme dönüştürülmesi çalışmaları Banka tarafından yoğun olarak sürdürülmüş ve Banka'ya iletilen kimlik bilgilerinin giriş işlemleri tamamlanmıştır. 11.01.1999 tarihinden itibaren gruplar halinde, aracı kuruluşların isme dönüşmeyen hesaplarının hareketsizleştirilmesi işlemlerine başlanmıştır. Aracı kuruluşun sisteme dahil edilmesinden sonra açılan hesapları da 15 gün içinde isme dönüşmemiş ise otomatik olarak hareketsizleştirilmektedir. Sermaye artırımından gelen kıymetlerin hesaplara dağıtım işlemlerinin aracı kuruluşlarca yapılabilmesini sağlamak amacıyla aracı kuruluşlara hareketsiz hesaplara giriş yetkisi verilmiştir. Ancak, sistem girişin hareketsiz hesaba yapıldığına dair aracı kuruluşları uyarmakta ve onay verilirse işlem gerçekleştirilmektedir.

Kademeli olarak yürütülen hareketsizleştirme işlemi sonucunda, 27.12.1999 itibarıyla bir bankanın dışında 159 üyenin toplam 90,140 adet hesabı hareketsizleştirilmiştir. Hareketsiz hesapların yaklaşık %50'si bakiyeli alt hesaplardan oluşmakta ve içerdikleri hisse senetlerinin piyasa değeri 50 trilyon TL'yi bulmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun 18.05.1999 tarihli 46 sayılı toplantısında hazırlık çalışmaları tamamlanan Müşteri İsmine Saklama Sistemi'nin 31.05.1999 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmasına karar verilmiş ve Takasbank'a bildirilmiştir. 1998 yılı sonunda 323,000 olan sicil numarası sayısı, 1999 yılı sonunda 481,150'ye, 400,000 olan isme dönüşmüş hesap sayısı ise 563,345'e ulaşmıştır. Aynı dönemde toplam açık hesap sayısı ise yaklaşık 170,000 adet artarak, yıl sonu itibarıyla toplam 937,533'e yükselmiştir.

Müşteri İsmine Saklama Sistemi kapsamında alt hesap sahibi yatırımcıların hesaplarında bulunan hisse senetlerini bloke ederek, aracı kuruluş tarafından bilgileri dışında kullanılmasını (havuza aktarılmasını) önleyebilecekleri bir blokaj sistemi uygulamaya konulmuştur. 31.05.1999 tarihinden itibaren kullanılmaya başlanan bu sistemde yatırımcılar, kendilerine Takasbank tarafından gönderilmiş şifreleri ve sicil numaralarını kullanarak, Alo-Takas sesli yanıt sistemi aracılığı

ile serbest hesaplarında bulunan hisse senetleri üzerine blokaj uygulayabilmektedirler. Bloke edilen alt hesaptaki kıymetler söz konusu blokaj çözülmeden aracı kuruluş tarafından hesaptan çıkartılamamaktadır. Blokaj işlemi, hesaptaki tüm kıymetlere uygulanabileceği gibi seçilen kıymetlere ve adet bazında da uygulanabilmektedir. Hesaptaki kıymetlerin satılmak istenmesi durumunda, aracı kuruluşa satış emri verilmeden önce blokajın çözülmesi gereklidir. Blokaj uygulamasının başlama tarihi olan 30.06.1999 itibariyle 53 olan blokaj uygulanan üye sayısı, yıl sonunda 111'e, 108 olan blokajlı hesap sayısı ise 123'e ulaşmıştır. Sistemin tanınması ve yararlarının anlaşılması ile birlikte blokaj sayısının artacağı tahmin edilmektedir.

Aracı kuruluşların yaptığı bildirimler sonucu sicil numarası oluşturulan yatırımcılara sicil şifrelerinin

Özel Haller Tebliği ile ilgili yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolüne yönelik raporların alınması da bu sistem sayesinde mümkün olabilmektedir.

Ekim 1995'ten beri hizmet vermekte olan Alo-Takas sesli yanıt sistemi 1999 yılı başlarında revize edilerek 31 Mayıs'ta yeni şekliyle uygulamaya konulmuştur. Yatırımcılar Alo-Takas sistemini kullanarak, bakiye, hesap, hisse senedi ve aracı kurumlarla ilgili bilgileri öğrenebildikleri gibi, bloke koyma ve çözüme işlemlerini yapabilirler ve faksla bilgi alabilirler. Bu bilgilere ek olarak, değişik konularda güncel bilgi ve mesajlar da verilmekte, işlemler seçilen dile göre Türkçe veya İngilizce yapılabilmektedir.

Takas

İMKB tarafından, bünyesindeki piyasalarda gerçekleşen işlemlerin takasının yapılacağı takas

iyi bir aşçı, ne kadar çok yenilse de, kolayca sindirilebilen yemekler yapabilir.

Takas ve saklama işlemlerini bir banka çatısı altında birleştirmiş olması nedeniyle Takasbank, takas sürelerini işlem miktarlarına bağlı olmaksızın önemli ölçüde düşürebilmiştir. Bazı gelişmiş piyasalarda T+7 güne kadar uzayabilen takas süresi ülkemizde T+0 güne kadar inmekte, hızlı ve etkin alım satım işlemlerine zemin oluşturmaktadır.

gönderilmesi işlemleri 01.06.1999 tarihinden itibaren sürdürülmektedir. Yıl sonu itibariyle toplam 455,675 yatırımcıya sicil numarası, şifresi ve Alo-Takas Kullanım Kılavuzu APS aracılığı ile gönderilmiştir. Söz konusu gönderilerin yaklaşık %25'i çeşitli nedenlerle Takasbank'a iade edilmiştir. İade edilen yatırımcılara ait adres bilgileri tasnif edilerek aracı kuruluşlara iletilmiş ve adreslerin kontrol edilerek güncelleştirilmeleri talep edilmiştir. Aralık 1999'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce kabul edilmiş olan Sermaye Piyasası Kanun değişikliğinde yer alan kaydi sistem uygulamasına geçişte büyük kolaylık sağlayacak olan Müşteri İsmine Saklama Sistemi, yetkili organlarca yapılan denetimlerde de kolaylık sağlamaktadır. Yatırımcılara ait tüm hisse senetlerinin izlenmesinin sağlanması ile birlikte

merkezi olarak belirlenen Takasbank, takasın tanımına giren menkul kıymet ve nakit değişim işlemlerinin organize bir biçimde teminatlı olarak yapıldığı kurumsal bir merkezdir. Takas işlemine konu olan menkul kıymetler, hisse senetleri, depo sertifikaları, hazine bonoları, devlet tahvilleri ve Türk Eurobond'larıdır. Takas süresi Hisse Senedi Piyasası işlemleri için T+2, Tahvil ve Bono Piyasası işlemleri için T+0, Uluslararası Menkul Kıymetler Piyasası işlemleri için T+3 gündür. Takasın daha hızlı, kolay ve güvenli gerçekleştirilmesi için mevcut sistemini sürekli yenileyen ve geliştiren Takasbank, 1999 yılı içinde de yeni yazılımları uygulamaya koyarak hizmet kalitesini artırmıştır. Üyelere bloke takas alacaklarının blokaj sırasını, likidite önceliklerini bozmamak kaydıyla değiştirebilme ve nakit

Yuvarlak ayaklı, geniş ağızlı tunc havan, 17. yy.

Helvahaneden genel görünüş

teminat karşılığı bloke hisse senetlerini serbest bırakabilme olanağı verilmiştir. Ayrıca takas risklerinin daha aza indirilmesi amacıyla bazı önlemler alınmış, takas alacaklarına konan blokaj çözme sırası güncelleştirilmiş, blokaj konulacak kıymetlerin Türk lirası değerlerinin T+1 günü oluşan 2. seans ağırlıklı ortalama fiyatları kullanılarak hesaplanması sistemine geçilmiş ve gerek görülen durumlarda marjlı blokaj koyma uygulamasına başlanmıştır.

1998 yılı içinde başlatılan yatırım fonlarının portföy değerlerinin Takasbank sisteminden Sermaye Piyasası Kurulu'na iletilmesini sağlayan sisteme, 1999 yılında yatırım ortaklıkları da dahil edilmiştir. Ayrıca yatırım fonlarının portföy dağılım bilgilerinin de Kurul'a aktarılmasına başlanmıştır. Böylece, Banka'nın sermaye piyasasında bilgi akışına aracılık etme fonksiyonu artmıştır.

Hesap mutabakatının yapılabilmesi amacıyla ay sonlarında üyelere yazılı olarak gönderilen raporların üye ekranlarından elektronik olarak alınabilmesi olanağı getirilmiş, gereksiz zaman ve işgücü kaybı önlenmiş ve maliyet azaltılmıştır. Aracı kuruluşlarla Takasbank arasında e-mail sistemi kurularak, Banka'nın dahili otomasyon sistemi içinde üyelere elektronik ortamda mesaj gönderebilme olanağı sağlanmıştır.

1999 yılı içinde Sermaye Piyasası Kurulu'nun isteği doğrultusunda aracı kuruluş sermaye blokaj işlemleri yeniden düzenlenmiş ve işlemler

mahsup işlemlerinde otomasyon ve teslim karşılığı ödeme (DvP) niteliğindeki transfer mesajlarının sisteme dahil edilmesi projeleri üzerinde sürdürülen analiz ve tasarım çalışmaları tamamlanmış ve yazılımlara başlanmıştır. Yeni sistemin amacı, takas işlemlerinde borç kapatma zamanına göre öncelik verilmesi, piyasalararası nakit akışının hızlanması ve takas tanımlı şartlı virman ile piyasada doğan gün içi fonlama gereksiniminin azaltılarak saklamacı Banka ve aracı kurum arasındaki transfer işlemlerinin kolaylaştırılmasıdır. Bu projelerin devreye girmesi ile takasta tam otomasyonun ve tahvil sisteminde Borsa dışı takas işlemlerinin de Takasbank sistemi üzerinde sonuçlandırılmasına olanak sağlanması hedeflenmiştir.

1999 yılında TSMR (Trading System Message Router) aracılığı ile İMKB ve Takasbank arasında eşanlı veri transfer sistemi kurulmuştur. Bu sistem aracılığıyla, İMKB Tahvil ve Bono Piyasası'nda gerçekleştirilen sözleşmelere ait bilgiler Banka'nın takas sistemine eşanlı olarak transfer edilmektedir. Hazırlıkları son aşamaya gelmiş olan İMKB Vadeli İşlemler Piyasası işlemlerine başladığında gerçekleştirilecek sözleşme bilgileri de aynı sistem üzerinden Takasbank'a transfer edilecektir. Ayrıca, Tahvil ve Bono Piyasası üye pozisyonlarının, İMKB tarafından eşanlı izlenebilme ve işlem yapma yetkisine sahip üyelere tahsis edilen limitlerin takas pozisyonuna göre anında güncelleştirilmesi sağlanarak gün içinde üyelere daha fazla işlem yapabileme olanağı tanınmıştır.

yi bir aşçı, müşterilerinin özel isteklerine de cevap verebilendir.

Takasbank'ın sahip olduğu güçlü yanlarından biri, gelişmekte olan Türk sermaye piyasalarının gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulmuş olmasıdır. Takasbank yönetimi için yaratıcılık ve yeni ürünlerin geliştirilmesi her zaman öncelikli olmuştur.

Takasbank tarafından izlenmeye başlanmıştır. Aracı kurumlara sermaye blokajı ile ilgili teminat yatırma, çekme ve bildirim işlemlerini elektronik ortamda yapabileme olanağı verilmiştir. Yıl sonuna doğru uygulamaya alınan hisse senedi temerrüt işlemlerinin otomasyonu projesi ile daha önce manuel takip edilen temerrüt işlemlerinin üye ve Takasbank tarafında daha hızlı bir şekilde sonuçlandırılması sağlanmıştır.

Takasbank Borsa'da işlem yapan üyelerin takas işlemlerini en kısa sürede tamamlayabilmeleri için sunduğu ürünleri çeşitlendirmeye aralıksız devam etmektedir. 1999 yılı içinde, hisse senedi ve tahvil takas işlemlerinde zaman önceliğine göre alacak dağıtımı yapılması ile piyasalararası

İMKB bünyesinde açılması planlanan Vadeli İşlemler Piyasası'nın takas merkezi olarak belirlenen Takasbank'da konuyla ilgili teknik hazırlıklar büyük ölçüde tamamlanmıştır. Piyasada alınan açık pozisyonlar karşılığı tutulacak teminatlar Takasbank'a yatırılacak ve teminat takibi, tamamlama ve değerlendirme ile kar-zarar güncelleştirilmesi işlemleri Banka tarafından yapılacaktır. Vadeli İşlemler Piyasası takas risklerine karşı kurulacak Güvence Fonu'nun yönetimi ile ilgili yazılım yıl içinde tamamlanmış ve İMKB ile ortak testleri yapılmıştır. Hesap bazında risk takibi İMKB ile kurulan eşanlı veri aktarım sistemi sayesinde yapılabilecektir.

Musluklu, tutamak ve musluk üstü kuş figürlü tombak şerbetlik, 19. yy.

1999 Yılı Faaliyetleri devamı

iyi bir aşçı, tüm dünyadan çok değişik gıda maddelerini derin dondurucusunda bozulmadan uzun süre saklayabilen ve bu sayede menü seçeneklerini çok geniş tutabilmektedir.

Takasbank'ın kuruluş amaçlarından biri, menkul kıymetlerin önce hareketsizleştirilmesi ve daha sonra kaydi sisteme geçilmesidir. Takasbank, fiziksel saklamanın yanısıra menkul kıymetleri kayıt altına alma ve bilgi depolama görevini üstlendiği için büyük bir veri ambarına benzetilebilir.

Güneş ışını ve musluklu, tombak şerbetlik, 19. yy.

İMKB Tahvil ve Bono Piyasası'nda yükümlülüklerini gecikmeli olarak yerine getirerek temerrüde düşen üyelerin belirlenmesi, temerrüt faiz tutarlarının hesaplanarak ilgili üyeye bildiri ve tahsil edilmesi işlemleri İMKB tarafından yapılmaktadır. Tahvil piyasasında oluşan temerrüt işlemlerinin izlenmesinin Takasbank tarafından yapılması için gerekli programların yazılımı tamamlanarak 2000 yılının başında devreye alınacaktır. Tahvil sisteminde üyelerin nakit ve menkul kıymet bazında gün başı pozisyonlarını gösteren raporlar hazırlanarak sisteme eklenmiştir.

Yatırım fonları adına Borsa'da gerçekleştirilen işlemler sonucu doğan borç ve alacaklar ile net takas yükümlülüklerini gösteren rapor, bilgi amaçlı olarak fonlara elektronik ortamda gönderilmeye başlanmıştır.

Aracı kurumların TCMB Elektronik Fon Transfer Sistemi'ne (EFT) doğrudan ulaşmasını sağlayan Takasbank Nakit ve Menkul Kıymet Ödeme Sistemi ile TCMB arasında eşanlı bağlantı kuran Takasbank Elektronik Transfer Sistemi (TETS) kullanıcı sayısı 1999 yılında artarak 69'a ulaşmıştır. TETS de diğer Takasbank yazılımları gibi geliştirilerek yeni versiyonları uygulamaya konmuştur. Ayrıca, 1999 yılı içinde bankaların Takasbank Para Piyasası nakit takas alacaklarının otomatik olarak TCMB TIC hesaplarına aktarılmasına başlanmıştır. TETS'in TCMB'nin 2000 yılında uygulamaya koymayı planladığı EFT2 ve EMKT sistemlerine uyumlu yeni versiyonunun yazılım çalışmalarına 1999 yılı içinde başlanmış ve büyük ölçüde tamamlanmıştır. Ayrıca, Banka'nın Fon Yönetimi Back Office işlemlerinin otomasyonu projesinin de tasarım ve analizi yapılmış, yazılımına başlanmıştır.

Krediler

Sermaye piyasası işlemlerinde etkinlik ve kolaylık sağlamak amacıyla, Takasbank tarafından aracı kuruluşlara, Menkul Kıymet Kredisi ve Ödünç Menkul Kıymet Kredisi adı altında nakit ve nakitdışı (kıymet) cinsinden krediler kullanılmaktadır.

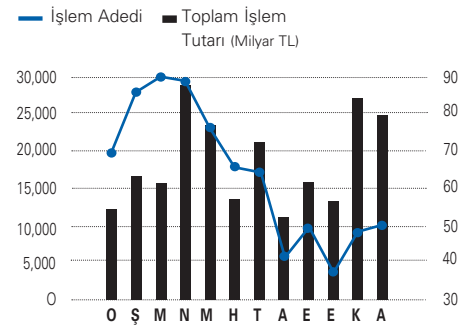
Takasbank'ın kredi politikaları oluşturulurken, piyasaların derinlik kazanmasına yardımcı olunması gibi konular gözönünde

bulundurulmaktadır. Saptanan politikalara uygun müşterilerin kredilendirilmesi, gereksinimlerinin hızlı ve en iyi şekilde karşılanması, kredilerin sağlamlık, seyyaliyet ve verimlilik ilkeleri dahilinde kullanılmasının temini ve denetlenmesi Takasbank'ın krediler fonksiyonunu oluşturmaktadır. Uygulaması devam eden kredi türleri, İMKB üyesi banka ve aracı kurumlara sermaye piyasası işlemlerinde nakit ve menkul kıymet ödünç almak/vermek sureti ile etkinlik ve kolaylık sağlamakta, takas borçlarını erken kapatarak takas alacaklarından erken yararlanmalarına yardımcı olmaktadır.

Takasbank, aracı kuruluşlara limit tahsis ederken son üç yıla ait ve sürekli güncelleştirilen bağımsız denetimden geçmiş bilanço ve gelir tabloları ile diğer mali tablolarından yararlanarak finansal analiz çalışmaları yapmaktadır. Ayrıca, işlem hacimleri, TL saklama bakiyeleri, müşteri bazında saklama hesapları, temerrüt bilgilerinin inceleyerek çek-senet soruşturmasını da kapsayan biçimde piyasa istihbaratlarını gerçekleştirmektedir. Yıl sonu itibarıyla, limit tahsisi yapılmış 127 adet aracı kurum, 48 adet ticari banka ve 11 adet yatırım bankası olmak üzere toplam 186 adet Takasbank üyesi aracı kuruluş bulunmaktadır.

Aralık sonu itibarıyla 57 aracı kuruluş Menkul Kıymet Kredisi ve 76 aracı kuruluş Ödünç Menkul Kıymet Kredisi'nden yararlanmakta, 131 aracı kuruluş ise Takasbank Para Piyasası'nda işlem yapmaktadır.

Gün İçi Menkul Kıymet Kredisi İşlemleri

Üyelerin teminata verdikleri devlet tahvili ve hazine bonolarının virmanlarını, aynen hisse senedi ve yatırım fonlarında olduğu gibi, kendi ofislerinde bulunan Takasbank terminallerinden yapabilmeleri için gerekli çalışmalar başlatılmış ve yıl sonu itibarıyla bilgi işlem yazılımı aşamasına gelinmiştir.

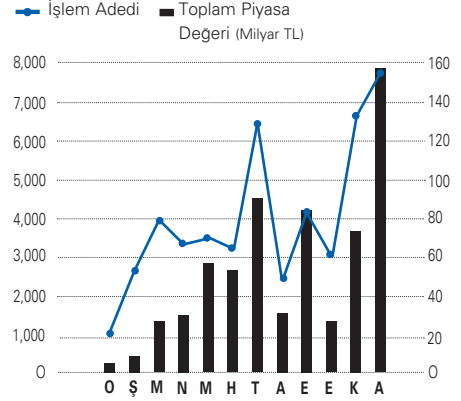
Menkul kıymet kredisi işlemlerinden 1998 yılı içinde kazanılan 1.5 trilyon TL tutarındaki faiz geliri, 1999 yılında %13 oranında artarak 1.7 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. 1998 yılında %13.14 olan faiz gelirlerinin toplam gelirler içindeki oranı, 1999 yılında %7.8 olmuştur. 1998 yılında kullanılan ortalama kredi tutarı 1.7 trilyon TL iken, bu rakam 1999 yılında 1.9 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. 1999 yılında yaşanan ekonomik durgunluk nedeniyle meydana gelen kredili hisse senedi işlemlerindeki düşüşler ve özellikle 17 Ağustos deprem felaketi ve arkasından gelen yerli ve yabancı yatırımcıların azalan işlem hacimleri, Menkul Kıymet Kredisi hacmindeki düşüşün nedenini oluşturmuştur. Ekim ayından itibaren plasman miktarı yeniden bir yükselme eğilimine girmiştir.

Gün İçi Menkul Kıymet Kredisi, özellikle yabancı yatırımcılarla çalışan aracı kurumların, saklamacı bankaların uyguladığı teslim karşılığı ödeme esasının yarattığı zorlukları aşabilmeleri için kullanılan bir kredi türüdür. 1998 yılında 110 trilyon TL olarak gerçekleşen Gün İçi Menkul Kıymet Kredisi kullandıranları, 1999 yılında %104'lük bir artışla 224 trilyon TL'ye yükselmiştir. Gün İçi Menkul Kıymet Kredisi faiz gelirleri ise 1998 yılında 49.5 milyar TL iken, 1999 yılında %109'luk bir artışla, 103.6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Ödünç İşlemleri

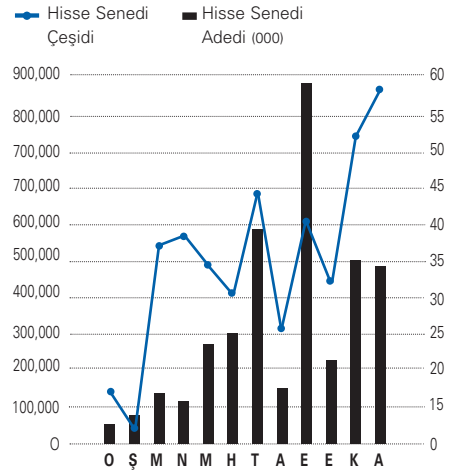
1998 yılı içinde toplam 544 adet Ödünç Menkul Kıymet işlemi gerçekleştirilmiş olmasına karşın, 1999 yılı içinde bu rakam %75'lik bir artışla 953 adet olmuştur. 1999 yılı içinde Ödünç Menkul Kıymet Kredisi işlemlerine konu olan hisse senetlerinin toplam adedi 3.8 milyar, toplam piyasa değeri ise 32.2 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre adet artışı %375, değer artışı ise %340 olmuştur. 1998 yılında Ödünç Menkul Kıymet Kredisi işlemlerinin teminatını oluşturmak üzere tesis edilen 8.7 trilyon TL tutarındaki teminat,

Ödünç Menkul Kıymet Kredisi İşlemleri

1999 yılında %300'lük bir artışla 34.7 trilyon TL'ye yükselmiştir. 1998 yılında 11.4 milyar TL olarak gerçekleşen ödünç veren aracı kurumlara ödenen komisyon ise, 1999 yılında %402'lik bir artışla 57.5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Ödünç olarak talep edilen hisse senedinin sermaye artırım veya temettü ödeme tarihlerinin Ödünç Menkul Kıymet Kredisi vadesinin içine rastladığı durumlarda da işlemlerin gerçekleştirilebilmesine yönelik çalışmalara, 1999 yılı içinde hız verilmiş ve yazılımı tamamlanan düzenlemeler test aşamasına getirilmiştir. Takasbank, hak

Ödünç Menkul Kıymet Kredisi İşlemlerine Konu Hisse Senetlerinin Çeşitleri ve Adetleri

İç ve dış kalaylı, bakır beşli sefer tası, 18. yy.

1999 Yılı Faaliyetleri devamı

Takasbank Para Piyasası En Düşük ve En Yüksek Değerler

Yıl	İşlem Hacmi (Milyon TL)				İşlem Adedi			
	En Düşük	Tarih	En Yüksek	Tarih	En Düşük	Tarih	En Yüksek	Tarih
1996	1,000	26/11	49,500	19/12	1	26/11	7	19/12
1997	2,500	16/01	6,244,000	23/12	1	02/01	166	15/12
1998	53,500	28/01	19,418,500	25/12	10	02/01	346	18/12
1999	371,000	18/01	83,346,000	29/12	15	22/01	473	02/09

kullanımlarını, ödünç veren üyelerin hiçbir kayba uğramayacakları şekilde düzenlemektedir. Testlerin ardından uygulamaya geçiş aşamasını takiben, ödünç hisse senedi talep eden üyeler yılın tüm iş günlerinde bu taleplerini Takasbank'tan karşılayabileceklerdir.

Takasbank Para Piyasası

Takasbank Para Piyasası, kısa dönemli nakit fazlası olup, bunu organize bir şekilde plase edemeyen aracı kuruluşlarla, kısa dönemli nakit gereksinimi olan ve gereksinimini uzun dönemli varlıklarını elden çıkarmadan karşılamak isteyen aracı kuruluşların karşılaştıkları ve doğan yükümlülüklerin Takasbank'ın garantisi altında olduğu ve bu garantinin de taraflardan alınan teminatlarla sağlandığı bir piyasadır.

Ekim 1996'da faaliyete geçen Takasbank Para Piyasası'nın işlem hacmindeki artışı bir önceki yıla göre 1999 yılında da devam etmiş ve %334'lük bir artışla 9.7 katrilyon TL'ye ulaşmıştır. Katılımcı üye sayısı ise %37.9'luk bir artışla 131'e yükselmiştir. Yıl içinde artan işlem hacminin gerektirdiği düzenlemeler hızla devreye alınarak piyasanın sağlıklı çalışması sağlanmıştır. Piyasanın derinlik kazanması ile birlikte ortalama işlem tutarında %128.5 ve ortalama işlem hacminde %337.6 oranlarında artışlar sağlanmıştır.

1999 yılında yapılan pazarlama faaliyetleri sonucunda işlem yapan banka sayısında belirgin bir artış sağlanmış ve Takasbank'ın aracı kurumlar ile bankalar arasında köprü olma özelliği ön plana çıkmıştır. Böylece fon fazlası veya eksiği olan aracı kurum ve bankaların etkin bir fon yönetimi yapmalarına olanak tanınmıştır.

Fon Yönetimi

Uzakdoğu ve Rusya krizleri sonrasında, tüm dünya ekonomilerinde ve dolayısıyla dünya finans sisteminin bütününde ortaya çıkan dalgalanmalar, günümüzdeki ülke ekonomilerinin birbirlerine bağımlı ve karşılıklı etkileşim içinde olmalarından kaynaklanmıştır. Tamamen Türkiye'nin dışında gelişen global kriz, Türkiye'nin büyümekte olan ekonomisine ve finansal sistemine olumsuz etkiler yapmıştır. Birçok olumlu yönü ve iç

dinamiklerine rağmen sergilediği düzensiz gelişim, Türk ekonomisinin son beş yılının en belirgin özelliği olmuştur. Bu düzensiz performansla rağmen Türkiye finansal piyasalardaki gelişim çizgisini yüksek bir enerji ile sürdürebilmiştir. Önümüzdeki yıllarda da bu hızlı gelişimin devam edeceği beklenmektedir. Bilimsel altyapıların önemi hızlı bir gelişim süreci içinde olan finansal piyasalarda daha da önem kazanmaktadır. Fon ve risk yönetimi gerçekçi ve bilimsel temellere oturtulduğu ölçüde başarılı olunmakta, volatilité ne kadar yüksek olursa olsun, riskten korunarak kara ulaşılabilmektedir.

Doğru kararların ve zamanında gerçekleşen çözümlerin, günümüzde hızla gelişmekte olan finansal piyasalarda karlılığın ve hizmet kalitesinin artırılmasında ve sürekliliğinin sağlanmasında önemli bir rolü bulunmaktadır. Bunun bilincinde hareket eden Takasbank, her zaman yeni çözümlere açık uzmanlaşmış bir personel ve teknik donanım ile fon yönetimi faaliyetlerini sürdürmekte, hizmet kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yapmakta ve diğer birimlerle paylaşımcı hareket etmektedir. 1999 yılında süregelen kriz ortamında tüm olumsuzluklara rağmen Takasbank'ın istikrarlı ve yüksek bir gelişme hızına ulaşmasının temel nedenleri burada yatmaktadır. Fon yönetimi gelirlerinin Banka'nın toplam gelirleri içindeki payı son üç yılda hızla artmıştır. Bu artış, tüm risk, likidite, vade ve verim kriterleri göz önüne alınarak elde edilmiş ve Banka'nın karlılığına önemli bir katkı sağlanmıştır.

Uluslararası İlişkiler

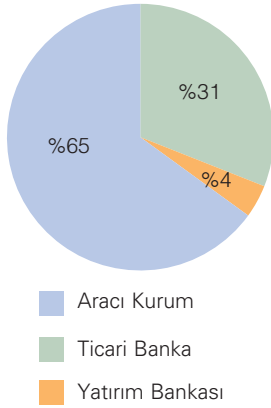
Uluslararası Hizmetler

Takasbank, New York, Londra, Frankfurt, Tokyo ve Milano gibi dünyanın önde gelen finans merkezlerinde muhabir banka hesaplarına sahiptir. Bunun yanı sıra Euroclear ve CedelBank gibi uluslararası takas ve saklama kuruluşlarında da menkul kıymet saklama hesapları bulunmaktadır.

Fon Yönetim Gelirleri

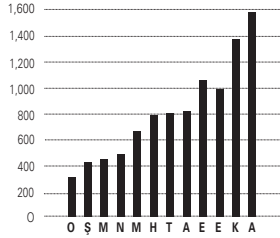
	Toplam Gelir (Milyar TL)	Fon Yönetimi Gelirleri (Milyar TL)	Fon Yönetimi Gelirlerinin Payı (%)
1997	3,943,651	1,924,841	48.8
1998	11,706,063	5,912,927	50.5
1999	21,657,240	12,457,255	57.5

Takasbank Para Piyasası İşlem Hacmi Dağılımı

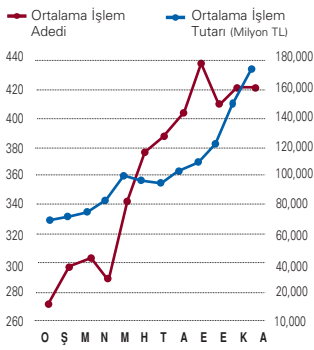

Takasbank Para Piyasası İşlem Hacmi

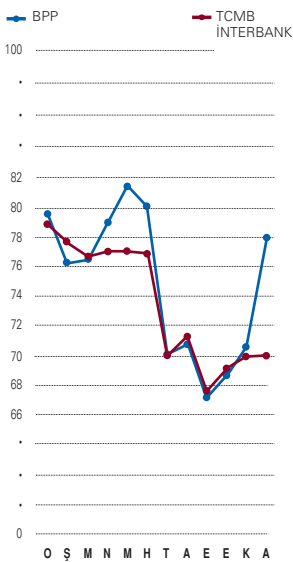
(Trilyon TL)

Takasbank Para Piyasası İşlem Ortalamaları

Günlük Faiz Ortalamaları (%)

Takasbank, uluslararası finansal tele-iletışim ağı olan SWIFT sisteminin de aktif bir üyesidir. Bu sayede, uluslararası işlemler tamamen elektronik ortamda gönderilen, veri güvenliği yüksek talimatlar ile gerçekleştirilmekte, işlem raporları da yine bu sistem aracılığı ile alınmakta ve karşı tarafa iletilmektedir.

Takasbank, yurtdışı menkul kıymet ve nakit muhabir hesapları üzerinden Türk aracı kurum ve bankalarının yurtdışı menkul kıymet işlemlerinin takas ve saklamasına aracılık etmektedir. Takasbank, yabancı kurumsal yatırımcılara da ülkemizde takas, saklama ve daimi temsilcilik hizmeti vermektedir.

ANNA Üyeliği

Türkiye'de ihraç edilen menkul kıymetlere ISIN ve CFI kodu tahsis etmekle görevli Ulusal Numaralandırma Kuruluşu olan Takasbank, Ulusal Numaralandırma Kuruluşları Birliği'nin de (Association of National Numbering Agencies - ANNA) üyesidir.

Takasbank, Mart 1999'da İstanbul'da "Gelişmekte Olan ANNA Üyeleri" toplantısını düzenlemiş, Mayıs 1999'da ise, Budapeşte'de gerçekleştirilen ANNA Genel Kurul toplantısında "Gelişmekte Olan ANNA Üyeleri" çalışma grubunun başkanlığına getirilmiştir. ANNA üyeliğinin yanısıra Küresel ISIN Erişim Sistemi (Global ISIN Access Mechanism - GIAM)'ın da üyesi olan Takasbank, 1999 yılı içinde İnternet ortamında çalışan yeni bir sistem olan GIAM-II'ye başarıyla bağlanmıştır.

Yeni ISIN ve Menkul Kıymet Veri Tabanı Projesi

ISIN kodlarının tahsis edilmesinde ve dağıtımında daha etkin bir hizmet sunabilmek amacıyla, 1999 yılında, sabit getirili menkul kıymetler ve hisse senetleri için yeni bir numaralandırma sistematığı geliştirilmiştir. Projenin sabit getirili menkul kıymetlerle ilgili kısmı TCMB ve İMKB ile koordinasyon içinde yürütülmektedir. 2000 yılı içinde İMKB alım/satım sisteminde, TCMB sisteminde ve Takasbank saklama sisteminde ISIN kodlarının kullanımının zorunlu hale getirilmesi planlanmıştır.

ISO TC68 / SC4 Üyeliği

Takasbank, Uluslararası Standartlar Örgütü (ISO - International Standards Organization) nezdindeki menkul kıymetler ile ilgili standartların belirlenmesi konusunda çalışan ISO TC68 / SC4 isimli çalışma komitesine Türkiye adına Türk Standartlar Enstitüsü'nü temsilen katılmaktadır.

ISSA Üyeliği

Uluslararası Menkul Kıymet Hizmetleri Birliği (International Securities Services Association - ISSA)'nın üyesi olan Takasbank, Avrupa Forumu'nda İMKB ile birlikte Türkiye'yi temsil etmektedir.

Bölge Ülkeleri ile İlişkiler

Menkul kıymet hizmetlerini uluslararası standartlarda sunan Takasbank, bulunduğu coğrafi bölge içindeki ülkeler tarafından ilgiyle izlenen, sık sık deneyim ve görüşlerine başvurulmuş ve örnek alınan bir kurumdur. Takasbank, kurulduğu günden bu yana Türk sermaye piyasalarının gelişmesi için gösterdiği çabayı, bugün gelişmekte olan diğer ülke piyasalarına da taşımaktadır. Bu bağlamda, Balkan ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri ve diğer bölge ülkelerinden gelen uzmanlara eğitimler verilmekte, karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmekte ve ortak çalışma programları düzenlenmektedir.

Bölge ülkelerindeki borsalar, takas ve saklama kuruluşları ile yürütülmekte olan yakın işbirliği çerçevesinde, İMKB ve Takasbank üst düzey yönetici ve yetkilileri, Haziran 1999'da, Kırgızistan, Kazakistan ve Özbekistan'a ziyaretlerde bulunmuşlardır. Amacı, sözkonusu ülkelerdeki iktisadi kuruluşları ve sermaye piyasası kuruluşlarını yerinde incelemek, olası işbirliği olanaklarını araştırmak, İMKB ve Takasbank'ın deneyimlerini ilgililere aktarmak olan ziyaretlerin sonucunda, her üç ülke ile birer işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

İnsan Kaynakları ve Eğitim

1999 sonu itibarıyla Takasbank'ta istihdam edilen personel sayısı üst yönetim kadroları dahil 235 kişi olup 15'i geçici kadroda çalışan Bilgi Giriş elemanıdır. Personelin yaklaşık %60'ı üniversite mezunudur. Halen yüksek lisans veya doktora programlarına devam eden personelin yanında üniversite mezunları yüksek lisans ve doktora programlarına katılmaları, diğerleri ise bir üst öğretim kurumunu bitirmeleri yönünde teşvik edilmektedir.

Çalışanların yabancı dil öğrenmelerini veya mevcut bilgilerini geliştirmelerini özendirilmek amacıyla 1998'de başlatılan dil tazminatı ödemesinden halen 41 kişi yararlanmaktadır. Açık performans sisteminin benimsendiği Takasbank'ta katılımcı bir yönetim yaklaşımı bulunmakta, yaratıcılık her kademede teşvik edilmekte ve motivasyon her zaman en üst düzeyde tutulmaktadır.

Takasbank Para Piyasası İşlem Hacmi

Yıl	İşgünü Sayısı	İşlem Hacmi Toplamı		Günlük Ortalama		İşlem Adedi	
		Milyon TL	Milyon ABD \$	Milyon TL	Milyon ABD \$	Toplam	Günlük Ortalama
1996	65	288,000	3.55	4,431	0.05	47	1
1997	251	399,166,000	2,639.31	1,590,303	10.52	12,896	51
1998	250	2,239,736,500	8,619.04	8,958,946	34.48	47,716	191
1999	248	9,723,998,500	21,899.21	39,209,671	88.30	90,728	366

1999 Yılı Faaliyetleri devamı

yi bir aşçı, elindeki malzemeyi en ekonomik şekilde kullanarak mutfağa ayrılan bütçe yükünü azaltabilir.

Zor piyasa koşulları altında dahi Takasbank'ın fon yöneticileri, riskleri en az düzeyde tutarak, karları optimize edebilme başarısını gösterebilmişlerdir. Fon yönetimindeki uzmanlıkları sayesinde yatırım yapılan menkul kıymetlerin çeşitliliği korunmuş ve vade uyumları sağlanarak Banka'nın likiditesi ve verimi her zaman en üst düzeyde tutulmuştur.

İki kulplu bakır yemek kazanı,
19. yy. sonu.

Tüm çalışanların katılımına açık olan geleneksel piknik, bowling ve tavla turnuvaları gibi çeşitli sosyal ve sportif etkinliklere 1999 yılı içinde de yoğun bir şekilde devam edilmiştir. Bu etkinlikler sayesinde personelin yüksek moralle görev yapması sağlanmış, kendi aralarında ve aileleri düzeyinde birbirleriyle kaynaşmalarına olanak yaratılmıştır.

Takasbank'ın vermiş olduğu hizmetlerin özelliği, gereksinim duyulan deneyimli ve uzman personelin kurum dışından temin edilmesine olanak tanımamaktadır. Bu nedenle, işe yeni alınan deneyimsiz personel ile uzmanlaşması öngörülen personele yoğun ve nitelikli eğitimler verilerek suretiyle görevlerini en iyi şekilde yerine getirmeleri sağlanmaktadır. İşe alınan personel öncelikle teorik bir temel eğitimden geçirilmekte, daha sonra Banka'nın çeşitli birimlerinde hizmet içi uygulamalı eğitimlere tabi tutulmaktadır. Bu kapsamlı mesleki eğitimin yanısıra Takasbank'ın vizyon ve misyonu da anlatılarak ortak hedeflere odaklanma ve kurum kültürüne uyumları sağlanmaktadır.

1999 yılı içinde temel eğitim programına ek olarak, para ve sermaye piyasaları, bankacılık ve finansman, bilgi işlem teknolojileri, İMKB faaliyetleri ve insan kaynakları konularında eğitimler düzenlenmiştir. Yaz aylarında ara verilen İngilizce eğitimlerine Ekim ayından itibaren tekrar başlanmıştır. 1999 yılı içinde toplam sayısı 125'e ulaşan eğitim programlarına 596 personel katılmış ve personel başına yaklaşık 59 saat olmak üzere yıllık toplam 13,853 eğitim saati gerçekleştirilmiştir. 1998 yılında personel başına 27 saat olan eğitim süresi 1999 yılında %118 oranında bir artış göstermiştir.

Bireysel eğitimlerin yanısıra kişisel kalite, kurum kültürü oluşturma, kalite için yönetim, outlook kullanımı, proje yönetimi, call center ve İngilizce eğitimlerine gruplar halinde katılımlar gerçekleştirilmiştir. Banka'nın sahip olduğu gelişmiş iletişim ağı ve sistem altyapısı sayesinde sistem uygulama ve geliştirme, sistem destek ve help desk faaliyetlerini kendi iç kaynakları ile yürütmektedir. Takasbank'ın para piyasalarındaki hayati önem taşıyan konumu, artan uluslararası operasyonları ve genişleyen ürün-servis-iş ortağı ağı, Bilgi Sistemleri Risklerinin tam anlamıyla kontrol altına alınmasını ve uluslararası standartları kullanan uzman kuruluşlardan sözkonusu bilgi ve deneyim transferinin

Takasbank çalışanlarına aktarılmasını gerektirmiştir. Bu amaçla, Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilen ve Arthur Andersen firması tarafından verilen toplam altı günlük "Bilgi Sistemleri Denetimi ve Risk Yönetimi" eğitimi alınmıştır. Bu eğitime Banka'nın Yazılım ve İşletim, Sistem Geliştirme Müdürlükleri ile Teftiş Kurulu Başkanlığı'ndan 11 ve İMKB'den iki olmak üzere toplam 13 yetkili katılmıştır. Bu yıl ayrıca Türkiye Bankalar Birliği'nin organizasyonu ile Türk-İngiliz Bankacılık Bursları çerçevesinde beş kişi yaklaşık birer aylık süreyle İngiltere'ye eğitime gönderilmiştir.

Sistem Geliştirme ve Yazılım

Faaliyetlerinin başarısı önemli ölçüde teknolojik altyapısına bağlı olan Takasbank, kuruluşunun ilk gününden itibaren dünyada mevcut en son bilgi işlem teknolojilerini kullanmış, yazılımlarının büyük bir kısmını yerli ve yabancı kuruluşların desteği olmadan tamamen kendisi geliştirmiştir. Banka'nın bilgi işlem ağı 200'ü aşkın yerel kullanıcının yanısıra uzaktan erişimli olarak tüm aracı kuruluşlara ve İnternet aracılığıyla tüm yatırımcılara hizmet verebilecek bir kapasitede ve gelişmişlik düzeyindedir.

1999 yılı içinde geliştirilen ve uygulamaya konulan bazı projeler şunlardır;

- 2000 yılı ile ilgili hazırlıklar, testler ve üye testleri tamamlanmıştır. Bu kapsamda 2000 yılı uyumlu olmayan eski donanım yenileri ile değiştirilmiş, kullanımda olan bazı yazılımlar 2000 yılına uyumlu versiyonlarına yükseltilmiştir.
- Müşteri ismine saklama tüm fonksiyonları ile tamamlanmış ve işleme alınmıştır.
- Alo-Takas Sistemi yazılım ve donanım olarak yenilenmiş, yeni santral ile bağlantısı yapılarak hat kapasitesi artırılmıştır. Daha önce olmayan birçok yeni fonksiyon da sisteme eklenmiştir.
- TCMB, İMKB ve Takasbank arasında ortaklaşa yürütülen DİBS'ler için ISIN kodları üretimi tamamlanmış ve işleme alınmıştır.
- İMKB tarafından yapılan hisse senedi alım satım işlemlerinin netleştirilmesi Takasbank bünyesine taşınmıştır.
- Hisse senedi bloke işlemleri, oran, sıra ve kıymet blokesinin nakit ile değişimi şeklinde revize edilmiş ve işleme alınmıştır.
- İMKB'de işleme alınan yeni tahvil yazılımı ile Takasbank arasındaki işlemler on-line olarak yapılmaya başlanmıştır.

- Hisse senedi ve tahvil temerrüt işlemlerinin otomasyonu tamamlanmış, tahvil itfa ve kupon revizyonları yapılmıştır.
- Vadeli İşlemler Piyasası'nda İMKB ile testler tamamlanmış, VIP nemalandırma, güvence fonu ve otomatik EFT yazılımları sürmektedir.
- Veri tabanı performans çalışmaları ile İnternet üzerinden verilen hizmetlerin kapsamının genişletilmesi çalışmalarına devam edilmiştir.
- Krediler ve Borsa Para Piyasası ile ilgili yeni sistem geliştirme ve revizyon çalışmaları sürdürülmüştür.

Bu çalışmaların yanısıra banka işlemlerine yönelik olarak çok sayıda yeni program geliştirilmiş ve uygulanmakta olan birçoğu da iyileştirilmiştir.

2000'de tamamlanması hedeflenen bazı önemli projeler ise şunlardır;

- Hisse Senedi Piyasası takas tanımlı şartlı virman işlemleri
- Piyasalararası otomatik mahsup işlemleri
- TCMB tarafından Nisan 2000'de işleme alınması planlanan EFT II projesi
- Tahvil Piyasası takas tanımlı şartlı virman işlemleri
- TCMB tarafından Kasım 2000'de işleme alınması planlanan EMKT (Elektronik Menkul Kıymet) projesi
- DİBS dışındaki kıymetler için ISIN kod üretilmesi ve ISIN EMKT veri tabanı oluşturularak ilgili kuruluş ve yatırımcıların kullanımına sunulması
- Banka dışında Disaster Recovery Center (Felaket Durumları için Yedek Merkez) kurulması
- Tahvil müşteri bazında saklama (MBS)'ye geçiş
- Veri ambarı kurulması (Data Warehouse)
- Piyasa gözetimine yönelik otomasyon çalışmaları
- Birincil piyasa işlemleri
- Demirbaşlar, bilgi işlem malzemeleri ve fatura takibini sağlayacak otomatik envanter sistemi

Hukuk İşleri

Yıllar itibarıyla gelişen piyasa koşulları paralelinde artan faaliyetleri, Takasbank'ın hukuk işlerinin çalışma kapsamını da genişletmiştir. Hukuk İşleri Bölümü, Banka'nın taraf olduğu davaların yanısıra iflas ederek faaliyetleri sona eren aracı kuruluşlara ilişkin uyumsuzlukların ve yeddiemin sıfatıyla bu kuruluşlardan olan komisyon alacaklarının tahsilinin izlenmesi, ödeme yasaklı senetler konusunda mahkeme dosyalarına bilgi verilmesi ve Banka'nın taraf olarak akdedeceği her türlü sözleşmelerin incelenmesi konularıyla ilgilenmektedir.

Yatırımcıları ve aracı kurumları büyük oranda zarara uğratması olasılığı nedeniyle, sermaye piyasasında önemli bir yeri bulunan hisse

senetleri üzerine konulan ödeme yasağı kararları, Türkiye Ticaret Sicili Gazeteleri'nden ve mahkeme tezkerelerinden dikkatle izlenmektedir. Yasaklı senetlerin kayıtlara işlenmesi sağlanmakta ve Takasbank nezdinde bulunanların saptanması halinde, ilgili mahkemelere ödeme yasağı kararının kaldırılması talebi ile başvurulmaktadır.

Aracı kuruluşlar, yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları tarafından Takasbank'a verilen "nakit, kıymet, teminat, şartlı virman ve TETS taahhütnameleri"nin içerik ve imza yetkisi kontrolü yapılarak sisteme tanımlanması işlemleri de Hukuk İşleri Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

İdari İşler ve Satınalma

Takasbank'ın tüm birimlerinin lojistik ve hizmet destek gereksinimlerini karşılamaya yönelik gerçekleştirilen idari faaliyetler, çalışanların memnuniyetini ve motivasyonunu artırıcı yönde olmaktadır. İdari İşler ve Satınalma Müdürlüğü, kurum içi etkili bir iletişim ve uyum içinde bir ekip çalışması yapmakta ve gereksinimleri, iş güvenliği, işbirliği ve iş disiplini ilkeleri çerçevesinde karşılamaktadır.

Gelişen teknolojiyi izleyerek kullanım alanlarında yenilikleri geliştirmek, değişiklikleri adapte etmek, toplum ve doğal çevreye karşı sorumlulukları yerine getirmek için çalışmalarda büyük bir özen gösterilmektedir.

Sermaye piyasasındaki gelişmelerle artan işlem hacimleri ve teknolojik gelişmeler, Takasbank'ta gereksinim duyulan hizmetlerin çeşit ve kapsamını da artırmaktadır. Müdürlük bünyesinde yer alan İdari İşler, Satınalma, Ulaştırma, Haberleşme ve Arşiv, Santral, Sigortacılık ve Teknik Hizmet Destek Servisleri tüm gereksinimleri en çabuk ve etkin biçimde karşılayabilecek nitelikli personel ve teknik donanıma sahip bulunmaktadır. Takasbank ile bankalar ve aracı kurumlar arasında kurulan TETS Sistemi ile Türk Telekom bağlantılı data hattı ve modem tesislerinin altyapı bakım, onarım ve kontrolü, personelin yemek ve servis ulaştırma talepleri, genel temizlik hizmetleri, ofis araç gereçlerinin temini ve bunların bakım onarım hizmetleri, taşıt araçlarının bakım ve yönetimi bağlı birimlerce sağlanmaktadır. Banka'ya gelen tüm evrak, faks ve belgeler bu yıl geliştirilen ve hızlandırılan elektronik ortamda ilgili bölümlere iletilmekte ve back-up alınarak arşivlenmektedir.

Banka'nın telekomünikasyon sistemi, piyasadaki iş yoğunluğuna ve artan teknolojik gelişmelere paralel olarak yenilenmiş ve en son teknolojileri

Soldan sağa:
Kepçe, 18. yy. başı, Mustafa Ağa Vakfı.
Hacı Hafı imzalı delikli kepçe,
17. yy. sonu.
Bakır asmatas, 17. yy.

Bakır güğüm, 17. yy. ortası.

1999 Yılı Faaliyetleri devamı

iyi bir aşçı, mesleğini en başarılı şekilde icra edebilmesine olanak sağlayan her türlü donanımı mutfağında bulundurandır.

Sürekli gelişimi hedefleyen Takasbank, yeni teknolojik gelişmeleri süratle bünyesine adapte etmektedir. Bu amaçla sistem ve yazılım çalışmalarına önem veren Takasbank, bu çalışmalarını dışarıdan teknik destek almaksızın tamamen kendi olanakları ve personeli ile sürdürmektedir.

Soldan sağa: "Kilo kıyye" kitabeli Bakır güğüm,

İki kulplu kaidersiz tunç havan, 17. yy. sonu.

içeren Alcatel 4400 model santral ile yeni cihaz ve makinaların kullanımı sağlanmıştır. Kullanılan telefon hatları, ISDN (Integrated Subscriber Digital Network-Bütünleştirilmiş Sayısal Abone Ağı) sistemine geçilerek geliştirilmiştir.

Banka'nın genel güvenlik sistemlerinin etkinliğini artırmak amacı ile tüm güvenlik sistemlerinin 2000 yılı uyumları sağlanmış ve bina girişleri son teknolojik gelişmelere uygun görüntülü X-Ray cihazları ile kontrol altına alınmıştır.

Aksigorta yetkili acentası sıfatıyla faaliyetini sürdüren Takasbank, Aksigorta Genel Müdürlüğü ile arasında kurulan on-line bağlantı ile daha süratli hizmet sağlamakta, başta kendisi olmak üzere bir çok aracı kurum ve sigorta müşterisinin risklerini çeşitli branşlarda teminat altına almaktadır.

Teftiş Kurulu

Teftiş Kurulu, yıl boyunca süren kesintisiz iç denetim faaliyetleri ile, takas, saklama ve bankacılık işlemlerinde karşılaşılabilecek risklerin izlenmesi ve kontrolünün sağlanması için etkin bir iç denetim sistemi ile risk kontrol merkezi görevini de üstlenmiştir.

Teftiş Kurulu, gerçekleştirilen işlemlerin sermaye piyasası, bankacılık ve ilgili diğer mevzuata uygunluğunun denetiminin yanısıra sermaye piyasalarına sunulan hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve kalitelerinin artırılması amacıyla çeşitli inceleme ve araştırma çalışmaları yapmaktadır. Bu çalışmaların uygulamaya geçirilmesi konusunda Banka'nın diğer bölümlerine katkıda bulunan Kurul, ayrıca Banka personeli için yürütülen hizmet içi eğitim programlarına aktif olarak destek sağlamaktadır.

Kurul faaliyetleri gereği yaptığı tüm işlemlerde, özellikle kaydi sisteme geçişin eşliğinde olunan bir dönemde, bilgi sistem risklerinin yaratabileceği olumsuzlukları en aza indirmek amacıyla uzman kuruluşlardan eğitimler almaktadır. Bu bilgilerle donatılan Kurul üyeleri, bilgi sistemleri risklerini de denetimleri kapsamına almaktadır. Saptayıcı kontrol uygulamalarının yanısıra proaktif kontrol teknikleri ile banka işlemlerinin denetimi, çağın gerektirdiği yöntemlerle sürdürülmektedir.

Y ö n e t i m K a d r o s u

Emin Çatana

Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi

Nezir Bakır

Genel Müdür Yardımcısı

Ahmet Çakırsoy

Genel Müdür Yardımcısı

Yusuf Çiçek

Genel Müdür Yardımcısı

Şevket Yaşöz

Teftiş Kurulu Başkanı

Tolga Somuncuoğlu

Saklama Müdürü

Arzu Öztürk

Sistem Geliştirme Müdürü

Ender Aybulus

Yazılım ve İşletim Müdürü

Mustafa Şentürk

Personel ve Eğitim Müdürü

Mehmet Günal

Krediler ve Para Piyasası Müdürü

Tanju Günel

Operasyon Müdürü

İbrahim Samancı

Muhasebe Müdürü

Cahit Girgin

Hukuk İşleri Müdürü

Gülcan Tok

İdari İşler ve Satınalma Müdürü

Suat Sevand

Fon Yönetim Müdürü

Eşref Hatipoğlu

Güvenlik ve Koruma Müdürü